

Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. de leden van de vaste commissie voor
Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

DATUM 27 NOVEMBER 2019
ONZE REF. 2019/DR/jvo/070
ONDERWERP Wetsvoorstel Taal en Toegankelijkheid

Geachte leden van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

In week 50 spreekt u met de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over het wetsvoorstel Taal en Toegankelijkheid. Voor dit debat vraagt FME, dat ruim 2.200 bedrijven en 220.000 medewerkers vertegenwoordigt in de technologische industrie, specifieke aandacht voor al het technisch talent, nationaal en internationaal, dat nodig is.

De Nederlandse economie heeft een tekort aan goed gekwalificeerd personeel. We hebben minimaal 120.000 geschoolde medewerkers extra nodig in 2030 voor de technologische industrie, zeker ook op hoger onderwijs niveau. Te weinig instroom verzwakt de concurrentiekracht van Nederland en drukt de welvaart en het welzijn in Nederland.

Toestemmingsvereiste numerus fixus

FME pleit al geruime tijd voor afschaffing van de numerus fixus op studies met een grote arbeidsmarktrelevantie, zoals de technische studies. FME wil dat in de toekomst elke leerling die geïnteresseerd is in techniek gemakkelijk kan instromen, ook in het hoger onderwijs. Invoering van dit wetsvoorstel met daarin de toestemmingsvereiste voor het voeren van een numerus fixus zal ertoe leiden dat er meer transparantie ontstaat over de besluiten om tot een numerus fixus over te gaan. Alleen als een instelling maximaal actief op zoek is gegaan naar andere mogelijkheden om de capaciteit te vergroten, alle mogelijkheden tot samenwerking met andere hoger onderwijsinstellingen en het werkveld in de regio verkend heeft, kan toestemming worden gegeven voor een capaciteitsmaatregel. Daar waar de instellingen vastlopen op capaciteitsproblemen, helpt FME graag mee bij het zoeken naar passende oplossingen in de regio. De minister kan besluiten tot toestemming voor kortere periodes en het verbinden van voorwaarden aan de capaciteitsbeperking. Meer maatwerk is dus mogelijk. Het feit dat ook een mogelijkheid wordt geboden in het voorstel om meer plaatsingsbewijzen voor een opleiding met een numerus fixus uit te schrijven dan er capaciteit beschikbaar is, draagt ook bij aan de inzet op maximale toegankelijkheid van het technisch onderwijs. Dit juichen wij toe.

Met de inzet van een toestemmingsvereiste en de mogelijkheid meer plaatsingsbewijzen voor opleidingen met een numerus fixus uit te schrijven dan er capaciteit is, wordt de toegankelijkheid van technische opleidingen volgens FME vergroot. Daarom zijn wij positief over deze voorgestelde maatregel in het wetsvoorstel.

Taalbeleid

Met de uitbreiding van de plicht tot het bevorderen van de Nederlandse uitdrukingsvaardigheid naar alle, ook niet-Nederlandstalige studenten, wil de minister inzetten op tegengaan van verlies van binding van de student met de Nederlandse samenleving en het verlies van het Nederlands als wetenschapstaal. FME ziet een gevaar met deze maatregel als het gaat om het aantrekken van internationaal talent. Met name voor de sectoren waar er nu tekorten zijn. Voor technische bedrijven is het werven van talent een forse opgave. Instellen van het verplicht leren van de Nederlandse taal zou een afschrikkende werking kunnen hebben, vooral voor opleidingen die talenten opleiden voor internationale hightechbedrijven in Nederland, waar Engels vaak belangrijker is dan

Nederlands. Nederland moet een holistische strategie ontwikkelen om buitenlands talent aan te trekken en te behouden voor de sectoren waar de behoefte hiernaar hoog ligt, zoals de technologische industrie.

Wij vragen om beleid te maken dat ervoor zorgt dat Nederland aantrekkelijk is voor buitenlands talent. Wij hebben beleid nodig dat ervoor zorgt dat op lange termijn alle (internationale) studenten die interesse hebben in een technische studie in Nederland deze kunnen volgen zonder dat dit de Nederlandse studenten verdringt. Het verplicht stellen van de Nederlandse taal in een opleiding werkt daarbij volgens FME beperkend.

Numerus fixus bij anderstalige trajecten

De Wet Taal en Toegankelijkheid maakt het straks mogelijk bij studies met een numerus fixus een capaciteitsbeperking in te voeren voor het Engelstalige spoor, zodat studenten die de Nederlandse taal machtig zijn, desgewenst altijd kunnen instromen in het Nederlandstalige spoor. Wij zien dit als een tussenoplossing, op weg naar lange termijn beleid waarbij iedereen die wil in Nederland aan een technische universiteit kan studeren.

In week 50 spreekt uw commissie met de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over het wetsvoorstel Taal en Toegankelijkheid. Graag verzoeken wij u deze punten mee te nemen in de behandeling hiervan. FME is uiteraard graag bereid om bovenstaande punten nader toe te lichten. U kunt hierover contact opnemen met onze Public Affairs adviseur Marline Kester (marline.kester@fme.nl of +31 (0)6 27 34 66 11).

Met vriendelijke groet,

Ineke Dezentjé Hamming
Voorzitter